

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 120587 24 Kž
Brčko, 24.10.2024. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudaca Srđana Nedić, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Vuka Lučić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Ljiljane Lukić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženih S.D. zv. „S.“ i S.S., oba iz B., zbog kaznenog djela Teško kazneno djelo protiv opće sigurnosti ljudi i imovine iz članka 322. stavak 1., u svezi s kaznenim djelom Izazivanje opće opasnosti iz članka 317. stavak 3., u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/20-prečišćen tekst), odlučujući o žalbi Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 120587 20 K od 27.04.2023. godine, nakon održane javne sjednice žalbenog vijeća, u prisustvu Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Radmila Ivanović, a u odsustvu uredno obaviještenih optuženih i njihovih branitelja, donio je dana 24.10.2024. godine, slijedeću

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 120587 20 K od 27.04.2023. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 120587 20 K od 27.04.2023. godine, optuženi S.D. i S.S., temeljem članka 284. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), oslobođeni su od optužbe da su radnjama pobliže opisanim u izreci te presude počinili kazneno djelo Teško kazneno djelo protiv opće sigurnosti ljudi i imovine iz članka 322. stavak 1., u svezi s kaznenim djelom Izazivanje opće opasnosti iz članka 317. stavak 3., u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Temeljem članka 198. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oštećeni je sa imovinskopravnim zahtjevom u cijelosti upućen na parnicu.

Temeljem članka 189. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučeno je da troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava.

Protiv navedene presude žalbu je u zakonskom roku izjavio Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužitelj), kojom prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2. i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uvaži žalbu Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ukine pobijanu presudu i uputi predmet prvostupanjskom суду na ponovno suđenje ili da uvaži žalbu i odredi održavanje pretresa pred Apelacionim sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog S.D. – odvjetnik Miloš Sikiraš iz Bijeljine je podneskom od 25.01.2024. godine, dao odgovor na žalbu u kojem navodi da su svi žalbeni navodi tužitelja vezani uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, odnosno, pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, u potpunosti neosnovani, pa stoga predlaže da ovaj sud žalbu tužitelja odbije kao neosnovanu i prvostupanjsku presudu potvrди.

Branitelj optuženog S.S. – odvjetnik Marko Simikić iz Bijeljine je podneskom od 10.01.2024. godine, dao odgovor na žalbu u kojem ističe se prvostupanska presuda ne temelji na pogrešno ili nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, odnosno, da nije donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, kako se to neosnovano prigovara u žalbi tužitelja, pa stoga predlaže da ovaj sud žalbu tužitelja odbije kao neosnovanu i prvostupanjsku presudu potvrdi.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj dana 24.10.2024. godine, Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je ostao u svemu kod navoda i prijedloga iz pisano izjavljene žalbe.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u skladu sa člankom 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u okviru navoda iz žalbe Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženih povrijeđen Kazneni zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, zbog razloga koji slijede:

Pobijajući prvostupanjsku presudu zbog pogrešno i/ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja tužitelj u žalbi ističe da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da predmetno kazneno djelo nije počinjeno iz mržnje, jer po mišljenju tužitelja za postojanje tog vida kaznenog djela nije nužno da počinitelji osjećaju mržnju, nego je nužno da je počinjeno djelo motivirano predrasudom, koju je tužitelj dokazao izvedenim dokazima tijekom glavne rasprave. Stoga po njegovom mišljenju, bez obzira što oštećeni pripada etničkoj grupi „G.“, a ne A., za samo postojanje kaznenog djela iz mržnje je irelevantno da li su počinitelji u

momentu počinjenja kaznenog djela znali stvarnu činjenicu vezanu za etničku pripadnost oštećenog, nego je odlučujuća njihova pretpostavka o toj pripadnosti.

Povodom naprijed iznesenih žalbenih prigovora tužitelja prvostupanjski sud je dao detaljne razloge na stranici 25. pasus 2. obrazloženja pobijane presude, zaključujući da na temelju provedenih dokaza nije mogao pouzdano zaključiti da su optuženi „vođeni takvim predrasudama dogovorili da razbiju i zapale radnje u vlasništvu osobe za koju su smatrali da je albanske nacionalnosti, iako se radilo o vlasniku koji je pripadnik etničke grupe G.“. Ne upuštajući se u širu elaboraciju pitanja postojanja eventualne zablude optuženih u pogledu nacionalne pripadnosti oštećenog E.Z., vlasnika restorana „...“ u B., ovaj sud smatra da pitanje motiviranosti predrasudama kod počinjenja predmetnog kaznenog djela nije od odlučnog značaja za osnovanost žalbe tužitelja u situaciji kada je prvostupanjski sud, na temelju ocjene svih dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka, zaključio da nije bilo moguće na pouzdan način utvrditi da su upravo optuženi S.D. i S.S. počinili kazneno djelo koje im se stavlja na teret.

U nastavku žalbe tužitelja se dalje ističe da je prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje, jer prigodom ocjene iskaza svjedoka S.M., A.P. i M.Ć., nije poklonio vjeru iskazima koji su oni dali tijekom istrage u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nego onim koje su ti isti svjedoci dali na glavnoj raspravi i u kojim su bitno odstupili od ranije datih iskaza, obrazlažući to činjenicom da su njihovi iskazi iz istrage navodno dati pod prijetnjom i prinudom, iako su navedeni svjedoci potpisali zapisnike bez bilo kakvih primjedbi, a niti su se nakon davanja tih iskaza obratili tužitelju ili nekom drugom nadležnom organu da bi prijavili bilo kakve protupravne radnje djelatnika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Stoga tužitelj smatra da se radi o dogovoru svjedoka kako bi umanjili, odnosno, isključili krivicu optuženih, tako da je prvostupanjski sud, ako je imao sumnju u pogledu istinitosti iskaza navedenih svjedoka datih u Policiji, mogao u skladu s člankom 261. stavak 2. točka d) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tražiti da se saslušaju djelatnici Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji su saslušavali navedene svjedoči ili neke druge službene osobe koje su bile prisutne prilikom njihovog saslušanja ili eventualno tražiti preslušavanje tonskih zapisa iskaza navedenih svjedoka.

Suprotno naprijed iznesenim žalbenim prigovorima tužitelja, ovaj sud smatra da prvostupanjski sud nije pogriješio kada je kao relevantne u činjeničnom smislu prihvatio iskaze svjedoka S.M., A.P. i M.Ć., koje su dali tijekom glavne rasprave pred prvostupanjskim sudom, a ne one koje su oni dali tijekom istrage u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, u skladu sa člankom 15. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sud kod ocjene postojanja ili ne postojanja relevantnih činjenica nije ograničen nikakvim posebnim formalnim dokaznim pravilima, nego je u skladu s člankom 281. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, obvezan da presudu zasniva isključivo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnoj raspravi i to savjesnom ocjenom svakog dokaza pojedinačno i u svezi sa ostalim dokazima, te na temelju takve ocjene izvesti zaključak da li je neka činjenica dokazana.

U takvim okolnostima prvostupanjski sud je obvezan iskaze svjedoka, kako one koje su dali tijekom istrage u Policiji Brčko distrikta Bosne i

Hercegovine, tako i njihove iskaze koje su dali tijekom glavne rasprave, cijeniti u svezi i sa ostalim provedenim dokazima, s tim što je diskrecijsko pravo suda za koji će se od tih iskaza opredijeliti. U konkretnom slučaju, pravilno je prvostupanjski sud postupio kada je relevantnim prihvatio iskaze svjedoka S.M., A.P. i M.Ć., koje su dali tijekom glavne rasprave, bez obzira što su u njima odstupili od ranije datih iskaza, budući da su iskazi dati na glavnoj raspravi, između ostalog, dati pod zakletvom, kojom prigodom je braniteljima optuženih pružena prilika da ih unakrsno ispitanju. Osim toga, u tim iskazima datim na glavnoj raspravi navedeni svjedoci su ozbiljnim prigovorima doveli u pitanje vjerodostojnost, a time i relevantnost, njihovih iskaza datih tijekom istrage u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s obzirom na to da su sva tri svjedoka izjavila da su u Policiji prisiljavani da daju iskaz kakav su tamo dali, da im je prijećeno novčanim kaznama, zbog čega su u tim izjavama potvrđili ono što su im sugerirali djelatnici Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu da na tako iznesene tvrdnje navedenih svjedoka nije bilo nikakve reakcije tužitelja, pravilno je prvostupanjski sud postupio kada je kao relevantne prihvatio njihove iskaze date tijekom glavne rasprave, pogotovo što na njihovu vjerodostojnost ukazuju i materijalni dokazi provedeni tijekom prvostupanjskog postupka, u prvom redu nalaz i mišljenje Agencije za forenzična ispitanja i vještačenja Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine Sarajevo od 14.02.2019. godine, kojim je DNA analizom bioloških tragova utvrđeno da se na bakljama (bengalke), izuzetim na mjestu počinjenja kaznenog djela, ne nalaze biološki tragovi optuženih, odnosno, da optuženi S.S. i S.D. nisu doprinijeli biološkim tragovima iz kojih su generirani DNA profili zatećeni na spornim bakljama. Pored toga, optužene S.D. i S.S., kao počinitelje kaznenopravnih radnji opisanih u izreci prvostupanske presude, nije mogao identificirati niti oštećeni E.Z., iako je kritične večeri, nakon bacanja bengalki na njegov ugostiteljski objekat, uočio počinitelje i pokušao ih sustići, ali mu to nije uspjelo, tako da niti tijekom svjedočenja na glavnoj raspravi nije mogao potvrditi da su upravo optuženi te osobe, naprotiv njegov opis počinitelja je u znatnoj mjeri odudarao od stvarnog izgleda optuženih.

S tim u svezi, pogrešno tužitelj u žalbi tvrdi da je bila obveza prvostupanjskog suda, ako je već imao sumnju u pogledu istinitosti iskaza svjedoka S.M., A.P. i M.Ć., koje su oni dali u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da je tu sumnju trebao otkloniti tako što će, u skladu sa člankom 261. stavak 2. točka d) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, naložiti da se u svojstvu svjedoka saslušaju policijski službenici koji su saslušavali navedene svjedoke ili pak neke druge osobe koje su bile prisutne njihovom saslušanju. Naime, člankom 261. stavak 2. točka d) (latinična verzija točka e)) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, propisan je redoslijed provođenja dokaza na glavnoj raspravi, koji između ostalog predviđa mogućnost izvođenja dokaza koje naredi sud. Međutim, navedena zakonska odredba ni na koji način ne ukazuje na bilo kakvu obvezu prvostupanjskog suda, da u slučaju da bude dovedena u pitanje vjerodostojnost bilo kojeg dokaza predloženog i izведенog od bilo koje strane u postupku, po službenoj dužnosti provodi dokaze u cilju otklanjanja te sumnje, nego je ta obveza na strani koja je taj dokaz predložila. U konkretnom slučaju, kada su svjedoci S.M., A.P. i M.Ć. prigodom davanja iskaza na glavnoj raspravi, nakon što im je tužitelj predočio njihove iskaze date tijekom istrage u Policiji Brčko distrikta

Bosne i Hercegovine, izjavili da su ti iskazi dati u suprotnosti sa člankom 10. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, onda je obveza otklanjanja sumnje na istinitost njihovih iskaza iz istrage bila na tužitelju. Imajući u vidu da tužitelj tijekom njihovog saslušanja nije predložio da se na okolnosti uzimanja njihovih iskaza u istraci saslušaju ovlaštene službene osobe koje su te iskaze prikupljali, a niti da se presluša tonski zapis saslušanja navedenih svjedoka iz istrage, onda je po ocjeni ovog suda pravilno postupio prvostupanjski sud kada nije prihvatio sporne iskaze koje su navedeni svjedoci dali tijekom istrage u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Slijedom svega naprijed iznesenog ovaj sud nije mogao prihvati kao osnovane žalbene prigovore tužitelja koji se odnose na utvrđeno činjenično stanje, tako da po ocjeni ovog suda prvostupanska presuda nije zasnovana na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju u smislu članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Na kraju žalbe tužitelj prigovara da je prvostupanjski sud počinio i bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi sa člankom 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na način da je nepravilno primijenio načelo *in dubio pro reo*, koji predviđa da u slučaju sumnje u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježje kaznenog djela ili od kojih ovisi primjena neke odredbe kaznenog zakonodavstva, sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog. Tužitelj smatra, da iako je tijekom prvostupanskog postupka iznio sve relevantne dokaze i na taj način dokazao da su optuženi počinili kazneno djelo u vrijeme, na mjestu i na način kako je to opisano u dispozitivu optužnice, prvostupanjski sud nije pravilno ocijenio provedene dokaze, s obzirom na to da u provedene dokaze nije postojala nikakva sumnja u pogledu počinitelja predmetnog kaznenog djela, kao niti sumnja u odnosu na odlučne činjenice koje predstavljaju obilježje predmetnog kaznenog djela.

Naprijed iznesene tvrdnje tužitelja ne mogu se prihvati kao osnovane iz razloga što je u konkretnom slučaju provedenim dokazima, u prvom redu iskazima svjedoka koje je prvostupanjski sud prihvatio, kao i nalazima DNA analize bioloških tragova nađenim na predmetima korištenim u počinjenju kaznenog djela, ozbiljno dovedena u sumnju odlučna činjenica koja se odnosi na stvarni identitet počinitelja kaznenog djela zbog kojeg je vođen ovaj kazneni postupak. Ovo zbog toga što je realno za očekivati da, ako su već nađeni biološki tragovi na ostacima bengalki bačenih na ugostiteljski objekat oštećenog, oni trebali pripadati počiniteljima, odnosno, u konkretnom slučaju optuženim S.D. i S.S. Međutim, kako to nedvojbeno proizilazi iz nalaza Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, koji je na glavnoj raspravi obrazložila vještak Una Morankić, da optuženi S.D. i S.S. nisu doprinijeli biološkim tragovima iz kojih su generirani sporni profili na bengalkama, onda je odlučna činjenica vezana za identitet počinitelja, odnosno, identificiranje optuženih kao stvarnih počinitelja predmetnog kaznenog djela ozbiljno dovedena u pitanje, tako da je pravilno postupio prvostupanjski sud kada je optužene S.D. i S.S., temeljem članka 284. stavak 1. točka c) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oslobođio od optužbe da su počinili kazneno djelo Teško kazneno djelo protiv opće sigurnosti ljudi i imovine iz članka 322. stavak 1., u svezi s kaznenim djelom Izazivanje opće opasnosti iz članka 317. stavak 3., u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta

Bosne i Hercegovine. Stoga ovaj sud smatra da prvostupanska presuda nije donesena niti uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2. u vezi s člankom 3. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Kako je iz svega naprijed iznesenog razvidno da je žalba tužitelja u cijelosti neosnovana ovaj sud je u skladu sa člankom 313. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Ljiljana Lukić

PREDsjEDNIK VIJEĆA

Srđan Nedić